

บทที่ 6

การสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศาลาชนารักษ์ 1 (คุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง) จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมา นโยบาย และแนวคิด ของศาลาชนารักษ์ กรมชนารักษ์ กระทรวงการคลัง ศึกษาประวัติ ความเป็นมา รูปแบบ และการจัดแสดง (Exhibition) ตลอดจนสภาพปัญหาในการจัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำเสนอรูปแบบ การจัดแสดงและวิธีการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 (คุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง) จังหวัดเชียงใหม่ให้ประสบผลสำเร็จเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลิน โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ประกอบแผนภูมิแผนที่ภาพถ่ายเส้นหรือภาพถ่ายประกอบเพื่อให้ทราบถึงประวัติ ความเป็นมา นโยบาย และแนวคิด ของศาลาชนารักษ์กรมชนารักษ์ กระทรวงการคลัง และทราบประวัติ ความเป็นมา รูปแบบ และการจัดแสดง (Exhibition) ตลอดจนสภาพปัญหาในการ จัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเสนอรูปแบบการจัดแสดงและวิธีการบริหาร จัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 (คุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง) จังหวัดเชียงใหม่ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษา ได้ใช้วิธีการสังเกตการณ์การภาคสนาม และ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยการเจาะจง จำนวน 20 คน และการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 200 คนเพื่อสอบถามความคิดเห็น และ เปิดโอกาสให้เสนอแนะ แสดงความคิดเห็นความต้องการต่อการจัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 แล้วนำผลการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลผลเพื่อหาวิธีการพัฒนาการจัดการแสดงและการบริหาร จัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษามีข้อสรุปและข้อเสนอ ดังต่อไปนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่เชียงใหม่ มีสถานะ เป็นส่วนราชการสังกัดกรมชนารักษ์ กระทรวงการคลัง ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดแสดง และเผยแพร่ ความรู้ เรื่อง ทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน คือ เครื่องราชอิสริยยศเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเงินตราไทย จำหน่ายเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเหรียญที่ระลึกผลิตภัณฑ์ และหนังสือทางวิชาการเกี่ยวกับเหรียญและ ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริหารจัดการ มีบุคลากรทั้งสิ้น 11 คน โครงสร้างประกอบด้วยผู้อำนวยการ 1 คน คู่มือรับผิดชอบงาน 3 ฝ่าย คือ งานบริหารทั่วไป จำนวน 6 คน (เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน ยาม 4 คน พนักงานขับรถ 1 คน) ฝ่ายจัดเก็บและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 คน (นักวิชาการคลัง 1 คน และพนักงานจำหน่าย 1 คน) ฝ่ายเผยแพร่และจัดแสดง จำนวน 2 คน (ภัณฑารักษ์ 1 คน และพนักงานนำชม 1 คน) โดยแบ่งหน้าที่ออกจากกันชัดเจน คือ ฝ่ายจัดเก็บฯ รับผิดชอบงานด้านจำหน่าย บัญชี การเงิน เงินตราและสินค้าคงคลัง ส่วนงานด้านพิพิธภัณฑ์อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายเผยแพร่ฯ ออกแบบจัดทำแผ่นพับ ใบงาน กิจกรรม และของที่ระลึก ให้กับผู้เข้าชม

ภัณฑารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ค้นคว้าข้อมูล ออกแบบจัดนิทรรศการ ทำทะเบียน จัดระบบการเก็บรักษา และหมุนเวียนวัตถุจัดแสดง ซึ่งมีเฉพาะเหรียญวาระต่างๆ ที่กรมธนารักษ์เคยผลิตขึ้น เป็นวัตถุสำรองจัดแสดงภายในห้องคลังเท่านั้น ส่วนทรัพย์สินอื่น ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเงินตราโบราณ มีการจัดเก็บ ซ่อมแซม สงวนรักษาให้คงสภาพตามหลักการอนุรักษ์ ที่ห้องคลัง ณ สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน ในบริเวณพระบรมมหาราชวัง เท่านั้น ส่วนพนักงานนำชม รับผิดชอบการต้อนรับผู้เข้าชม บรรยายประกอบการชมนิทรรศการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เฉพาะกรณีมีผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ จะเปิดวิดิทัศน์ บรรยายสรุปภาพรวม แจกแผ่นพับใบงาน มีกิจกรรมร่วมนิทรรศการ แจกรางวัล ของที่ระลึก เป็นการดึงดูดความสนใจให้ผู้มาใช้บริการสนใจสืบค้น หาข้อมูลจากนิทรรศการ

ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มีดังนี้

การให้บริการ เปิดทำการวันและเวลาราชการ คือ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 8.30 น. – 16.30 น. ปิดพักเที่ยง 12.00 น. – 13.00 น. วันเสาร์ – วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์โดยไม่คิดค่าเข้าชม ให้บริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

สถิติผู้เข้าชมในปี 2556 มีผู้เข้าชม 18,116 คน แยกเป็นคนไทย 9,438 คน (ประชาชนทั่วไป 8,100 คน นักเรียนหรือเยาวชน 951 คน ภูมิภาค - สามเณร 387 รูป) ต่างชาติ 8,678 คน จากการสำรวจจำนวนนักเรียนที่เข้ามาเข้าชมเป็นหมู่คณะพบว่า มีทั้งกลุ่มที่ได้รับทราบข่าวจากหนังสือเชิญ โดยสถานารักษ์เองที่มีการทำหนังสือประชาสัมพันธ์ถึงสถาบันการศึกษาทุกปี และกลุ่มที่ต้องการชมวัตถุจัดแสดงจริง เพราะ ทราบจากการประชาสัมพันธ์ที่สถานารักษ์ไปจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ตามโรงเรียนแล้วตั้งใจมาติดต่อเข้าชม รวมทั้งกลุ่มที่อาจารย์ผู้จัด โปรแกรมทัศนศึกษาเป็นผู้ค้นหาข้อมูลแหล่งเรียนรู้บริเวณที่จะพานักเรียนมาเข้าชม ได้มาพบและติดต่อขอนำคณะนักเรียนมาเข้าชมด้วยตนเองด้วย

งบประมาณรายจ่ายในแต่ละปี ศาลาชนารักษ์ 1 ได้รับจัดสรรจากเงินทุนหมุนเวียนการแสดงผล
เหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย สำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน ไม่มีรายได้อื่นนอกเหนือจาก
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ในส่วนรายได้จากกิจกรรมอื่นๆ ที่ศาลาชนารักษ์ ดำเนินการในปี 2556
มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหรียญ เป็นเงินประมาณ 2,500,000 บาท ซึ่งรายได้ทั้งหมดจาก
กิจกรรมต้องนำส่งเข้าเงินทุนหมุนเวียนการแสดงผลเหรียญกษาปณ์และเงินตราไทย โดยการบริหาร
จัดการของสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน

ส่วนการจัดแสดงภายในศาลาชนารักษ์ 1 ปัจจุบันมีการจัดแสดง 3 ส่วน คือ

1. ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร เรื่อง เครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
วิวัฒนาการเงินตราไทย และเงินตราล้านนา จัดแสดงวัตถุจริงภายในตู้จัดแสดง มีป้ายบรรยายพร้อม
ภาพประกอบ ในห้องจัดแสดงชั้นบน ซึ่งมีขนาดไม่กว้างขวางเพียงพอที่จะรับผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ
ใหญ่ๆ ที่มีจำนวนมากได้ รูปแบบการจัดแสดงมีลักษณะเป็นทางการ บรรยากาศสงบนิ่ง เงียบ ยังไม่มี
อุปกรณ์ทันสมัยที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าชมที่จะสร้างกิจกรรมร่วมกับนิทรรศการเพื่อดึงดูดความสนใจ

2. ส่วนจัดแสดงนิทรรศการพิเศษ จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเหรียญวาระต่างๆ ที่ศาลา
ชนารักษ์มีการจัดเก็บสำรองไว้ในคลัง เพื่อนำมาจัดแสดงในโอกาสต่างๆ ใช้พื้นที่ส่วนชั้นบนระเบียง
หน้าทางเข้าห้องจัดนิทรรศการถาวร และบริเวณโถงชั้นล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม เนื่องจาก
สามารถดึงดูดผู้เข้าชมที่เคยชมนิทรรศการถาวรแล้วให้ขึ้นมาชมนิทรรศการใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนเรื่อง
จัดแสดงทุกๆ 3 – 4 เดือน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นเหรียญวาระพิเศษต่างๆ ที่หาดูยาก ไม่มีโอกาส
ได้เห็นทั่วไป และในส่วนโถงจัดแสดงชั้นล่าง มีการจัดแสดงเหรียญวาระต่างๆ ที่สนับสนุน ส่งเสริม
ให้ผู้เข้าชมเกิดความสนใจ เล็งเห็นคุณค่าของเหรียญ และอยากซื้อผลิตภัณฑ์เหรียญที่มีจำหน่าย ซึ่งได้
จัดส่วนจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหรียญไว้บริเวณพื้นที่โถงชั้นล่างเช่นเดียวกัน มีการแบ่งส่วนพื้นที่โถงชั้น
ล่างให้เป็นส่วนกิจกรรมร่วมกับนิทรรศการพิเศษ ส่วนบริการความรู้ โดยมีหนังสือ เอกสาร ให้สืบค้น
ข้อมูลได้ อีกทั้ง ได้ใช้พื้นที่โถงชั้นล่างเป็นส่วนสำนักงานของเจ้าหน้าที่ศาลาชนารักษ์ด้วย

การจัดนิทรรศการพิเศษแต่ละครั้ง ดำเนินการโดยภัณฑารักษ์ และพนักงานนำชม
ค้นคว้าข้อมูลในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของผู้เข้าชมศาลาชนารักษ์ โดยเชื่อมโยงข้อมูลกับเหรียญ
ที่มีสำรองจัดแสดง เพื่อสร้างหัวข้อนิทรรศการที่สามารถนำเหรียญที่มีสำรองอยู่ออกมาจัดแสดง
หมุนเวียนให้ชม เนื่องจาก ถูกบังคับโดยสถานที่ที่มีการติดตั้งตู้จัดแสดงและส่วนติดบอร์ดคำอธิบาย
ประกอบไว้เป็นการถาวร ทำให้ยากต่อการนำเสนอเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุที่มีจัดแสดงภายใน
ตู้จัดแสดง รวมทั้ง ยากต่อการออกแบบจัดแสดงให้มีรูปแบบแปลกใหม่ นอกเสียจากจะออกแบบ
นิทรรศการเพื่อติดตั้งจัดแสดงในพื้นที่ว่างอื่นๆ ที่ไม่ใช่ส่วนจัดแสดงนิทรรศการพิเศษอยู่เดิม

3. ห้องจ่ายแลกเหรียญในปัจจุบัน มีการจัดวางบอร์ดนิทรรศการที่ใช้นำออกจัดนิทรรศการนอกสถานที่ใน โอกาสต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาความว่างของพื้นที่ และสร้างบรรยากาศการจัดนิทรรศการให้ความรู้เบื้องต้นกับผู้เข้าชม

จากข้อมูลทั้งการบริหารจัดการและการจัดแสดงดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ปัญหาสำคัญที่ทำให้ศาลาธนารักษ์ 1 ไม่บรรลุเป้าหมายของการเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลินอย่างมีประสิทธิภาพ คือ เวลาเปิดทำการที่ไม่เอื้ออำนวยให้กับผู้เข้าชม นักเรียน นักศึกษา และข้าราชการพนักงานทั่วไป ที่มีเวลาทำงานตรงกับเวลาเปิดทำการ อีกทั้ง ไม่มีกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ส่วนสภาพปัญหาการจัดแสดงภายในสถานที่ พบว่า บรรยากาศสถานที่โดยรวมเหมือนบ้านพักอาศัยส่วนตัว หรือที่ทำการส่วนราชการที่มีความเป็นส่วนตัวสูง แม้จะมีการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ที่รั้วด้านหน้าถนน และประตูรั้วเปิดอยู่ แต่ผู้สัญจรไปมายังไม่กล้าเข้ามา อาจเป็นเพราะ ระเบียบรักษาความปลอดภัยที่มีทั้งตำรวจ 1 นาย และยามรักษาการณ์ 2 นาย อยู่ประจำการรวมทั้งการออกแบบจัดภูมิทัศน์โดยรอบที่ไม่มีบริเวณให้นั่งเล่น พักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้ง เรื่องราวที่จัดแสดงเฉพาะเรื่องไม่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่ และเรื่องราวยังไม่กว้างขวางพอที่จะดึงดูดความสนใจให้เข้าชม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ในการศึกษาจึงได้เก็บข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ให้บริการ และนักวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาธนารักษ์ 1 ผลการศึกษาได้นำเสนอรูปแบบการจัดแสดง และวิธีการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพิพิธภัณฑ์ของศาลาธนารักษ์ 1 (คุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง) จังหวัดเชียงใหม่ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลิน ดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงการจัดแสดง (Exhibition)

1.1 กงส่วนจัดแสดงหลักของการจัดแสดงเดิม เครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเงินตราไทย ไว้ตามนโยบายของกรมธนารักษ์

1.2 จัดแสดงเพิ่มเติมเพื่อเสริมในเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับพื้นที่และอาคารคุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นมากขึ้น โดยการ

(1) อาคารและแผนผังการจัดแสดง

ปรับปรุงใช้พื้นที่ว่างชั้นล่างของอาคาร (ห้องจ่ายแลกเหรียญเก่าเดิม) ให้เป็นส่วนต้อนรับ บริการข้อมูล และจัดบริเวณสำนักงานให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับส่วนจัดแสดง

ตั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้ง วางผังทางเดินให้ต่อเนื่องเพื่อเข้าชมนิทรรศการในส่วนจัดแสดง
ห้องแรกต่อไป

(2) การวางหัวข้อเรื่องการจัดแสดง (Exhibition Title)

เพิ่มส่วนจัดแสดงแรกด้วยนิทรรศการ เรื่อง ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา
ของอาคาร เจ้าของเดิม วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง จนกระทั่งเป็นสาธาณารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่
ในปัจจุบัน ต่อเนื่องกับส่วนจัดแสดงเหรียญกษาปณ์ไทยที่กรมธนารักษ์จัดทำขึ้น ในวาระต่างๆ ที่จัด
เป็นนิทรรศการถาวรบริเวณ โถงชั้นล่าง ก่อนขึ้นชมชั้นบนห้องนิทรรศการหลักที่คงไว้แต่เดิม ทั้งนี้
ส่วนจัดนิทรรศการชั่วคราว ที่มีการจัดไว้บริเวณระเบียงชั้นบน หน้าห้องจัดแสดงหลัก เป็นบริเวณ
ที่เหมาะสมที่จะดึงดูดความสนใจให้คนที่เคยขึ้นชมการจัดแสดงหลักแล้วให้ไปชมอีกได้ในครั้งอื่นๆ
ต่อไป

1.3 เพิ่มเติมการจัดนิทรรศการพิเศษ ให้มีเรื่องราวที่หลากหลาย ร่วมสมัย
ทันต่อเหตุการณ์ เป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ตามเทศกาลหรือโอกาสพิเศษ โดย
ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องราวเฉพาะเหรียญวาระต่างๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย สามารถดึงดูดความ
สนใจจากกลุ่มผู้ชมอื่นๆ ได้ในวงกว้างขึ้น

2. ด้านการบริหารจัดการ

2.1 ควรต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ทั้งกิจกรรมดำเนินงานปกติ และการจัด
นิทรรศการชั่วคราว โดยการคิดป้ายเชิญชวนนอกอาคารสถานที่ และบุคลากรสร้างความสัมพันธ์
ประชาสัมพันธ์ให้ทราบ เช่น ในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการของจังหวัด หรือ ร่วมกิจกรรมต่างๆ
เมื่อหน่วยงานอื่นจัดงาน สร้างความเคลื่อนไหวให้สถานที่ด้วยการจัดกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่างๆ
ทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อดึงกลุ่มคนได้หลากหลาย ทุกเพศทุกวัยให้มีส่วนร่วม รวมถึง การออก
จัดนิทรรศการนอกสถานที่ด้วย

2.2 สร้างเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ให้เข้มแข็ง โดยการประสานงานกับแหล่งเรียนรู้
อื่นๆ ในพื้นที่กลางเวียงเชียงใหม่

2.3 จัดกิจกรรมต่างๆ เสริม เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ประชาชนทั่วไป
สถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรจากต่างองค์กรด้วย

6.2 อภิปรายผล

ในการศึกษารั้งนี้ มีข้อจำกัดต่างๆ หลายประการ เนื่องด้วย ศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานของส่วนราชการที่มีข้อจำกัด เรื่อง การขอสืบค้นข้อมูลซึ่งอาจเป็นข้อมูลสำคัญของทางราชการที่ไม่อาจเปิดเผย หรือไม่อาจสืบค้นข้อมูลได้ด้วยเหตุบังเอิญใดๆ ก็ตาม ส่งผลให้ ผลการศึกษาในครั้งนี้ ยังไม่สามารถลงรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตัวอาคารคุ้มเจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง ประวัติความเป็นมา และการดำเนินงานของศาลาชนารักษ์ในอดีต ซึ่งพบ ข้อมูลภาคเอกสารน้อยมาก อีกทั้ง ข้อจำกัดในวิธีการจัดการและขั้นตอนในการดำเนินการ การเสนอรูปแบบ และวิธีการจัดการในครั้งนี้ อาจจะทำได้ หรืออาจทำไม่ได้ แต่ผู้ศึกษาก็ได้เสนอไปตามหลักการทางวิชาการ

เนื่องจาก ผลที่ได้จากการศึกษา คือ การจัดการพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นแหล่งเรียนรู้ และความเพลิดเพลิน ด้วยการปรับปรุงการจัดแสดง (Exhibition) และการบริหารจัดการที่ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ นั้น ได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์ที่ผู้ศึกษาเห็นว่า มีความเหมาะสม และสมควรที่จะปรับตามแนวคิด ทฤษฎีที่เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการนำมาใช้กำหนดรูปแบบสำหรับศาลาชนารักษ์ 1 จังหวัดเชียงใหม่ คือ แนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และหลักการของการจัดการพิพิธภัณฑ์ที่เป็นสากล แต่อาจจะไม่ตรงตามทิศทาง และนโยบายของกรมชนารักษ์ ในรายละเอียด ข้อกำหนด ระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอรูปแบบการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพิพิธภัณฑ์ของศาลาชนารักษ์ 1 ที่ได้ประมวลผลจากการรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ นั้น มีความสอดคล้องกับนโยบายของกรมชนารักษ์ที่อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูล วางแผนการดำเนินงาน เพื่อจัดทำโครงการปรับปรุงศาลาชนารักษ์หลังการย้ายหน่วยย่อยแลกเปลี่ยนวิทยุฯ ออกไปในปี พ.ศ. 2555 ในหลายประการ หากแต่มีระเบียบ ขั้นตอนของทางราชการในการขอจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการอีกมาก จึงได้นำเสนอผลตามที่ได้รับคำแนะนำให้ผู้ศึกษานำเสนอรูปแบบการปรับปรุงเป็นภาพรวม สำหรับนำไปจัดทำเป็นโครงการใหญ่ พร้อมกับลำดับความสำคัญของปัญหาที่จะได้ดำเนินการปรับปรุงเป็นขั้นเป็นตอนไปตามลำดับ เพื่อให้สามารถแบ่งงวดงานแล้วประมาณการงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละงวดได้ โดยทยอยขอจัดสรรงบประมาณดำเนินการตามแผนงานไปเป็นรายปี จะทำให้ยอดเงินที่ขอจัดสรรในแต่ละงวดไม่สูงนัก ทำให้โครงการที่นำเสนอมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการตามความจำเป็นเร่งด่วนเป็นคร่าวไป

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ผลจากการศึกษาที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอนั้น เป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดพิพิธภัณฑ์สากล จึงต้องมีการนำผลการศึกษาไปเลือกใช้งานบางส่วน ประยุกต์ใช้ หรือปรับใช้ เพื่อให้เข้ากับนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานในการพัฒนางาน ด้านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ในส่วนภูมิภาคของกรมชนารักษ์ในปัจจุบัน ซึ่งหากได้รับความเห็นชอบ จากสาธาณารักษ์ที่จะนำผลการศึกษานี้ไปทำต่อ ควรจะนำเสนอรายละเอียด เรื่อง หลักการและ แนวคิดนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม และมัณฑนากร นักออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์ ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาของอาคารสถานที่ เพื่อศึกษาข้อมูลเฉพาะด้าน อาคาร สถานที่ เพิ่มเติมต่อไปสำหรับการออกแบบให้มีความเหมาะสมและสวยงาม ให้ได้แบบแปลน ที่มีความสมบูรณ์ สามารถจัดทำโครงการเพื่อเสนอเป็นแผนแม่บทสำหรับนำเสนอขอจัดสรร งบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงอาคาร สถานที่ และการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ของสาธาณารักษ์ 1 ได้ต่อไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการศึกษาคั้งนี้เป็นเพียงข้อเสนอของงานวิจัย คงไม่เกิดประโยชน์ หากไม่มี เจ้าหน้าที่ในส่วนราชการเอาไปดำเนินการ และผู้ศึกษาเสนอแนะว่า หากจะให้เป็นประโยชน์ ควรจะ เริ่มทำในส่วนที่ทำได้ไม่ยุ่งยากก่อน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ที่ได้เสนอไว้ให้มีการประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ แล้วค่อยร่างแผน จัดทำโครงการนำเสนอกรมชนารักษ์เพื่อ ขอจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่ต่อไป โดยเสนอให้จัดทำโครงการเป็น ภาพรวม และเสนอขึ้นตอนในการดำเนินการตามลำดับความจำเป็น เพื่อแบ่งขอจัดสรรงบประมาณ เป็นคราวๆ ไป ซึ่งในการศึกษาคั้งต่อไปควรเพิ่มเติมในส่วนความรู้เฉพาะด้านอาคาร สถาปัตยกรรม หลักการอนุรักษ์อาคาร หลักการออกแบบ ศิลปะการตกแต่งภายในเฉพาะงานด้านพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้ ได้รูปแบบการจัดแสดง รายละเอียดการจัดแสดง ที่มีทั้งความเหมาะสม และความงามทาง สุนทรียศาสตร์จนสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของกรมชนารักษ์ในการจัดตั้งสาธาณารักษ์ 1 จังหวัด เชียงใหม่ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในส่วนภูมิภาค

ควรเสริมการศึกษาเปรียบเทียบถึงแหล่งเรียนรู้ด้านพิพิธภัณฑ์เงินตราแห่งอื่นๆ ทั้งหน่วยงาน ในสังกัดเดียวกัน และต่างหน่วยงาน เช่น สาธาณารักษ์ 2 จังหวัดสงขลา พิพิธภัณฑ์ธนาคาร แห่งประเทศไทย เนื่องจาก เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีหัวข้อเรื่องการจัดนิทรรศการในกลุ่มเดียวกัน และเป็น หน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่มีต้นสังกัดอยู่ส่วนกลาง ในกรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกัน ซึ่งอาจพบปัจจัย ปัญหา และประเด็นการศึกษาอื่นๆ เพิ่มเติม ทั้งในด้านสถานที่ตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ และการ จัดแสดง อีกทั้ง ยังอาจได้แง่มุมเพิ่มเติมเพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาของสาธาณารักษ์ 1 ได้

เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การจัดกิจกรรม สัมมนา เสวนา ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ด้านพิพิธภัณฑ์เงินตราอื่นๆ ได้อีกทางหนึ่ง

ด้วยการทำงานวิจัยครั้งนี้ มีเวลาจำกัด ผลการศึกษาจึงยังเป็นเพียงการศึกษารวบรวมข้อมูล ในมิติด้านพื้นที่ สังคม ในปัจจุบัน เท่านั้น หากมีการขยายศึกษาในส่วนต่อไป ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับตัวอาคารสถานที่ โดยสืบค้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์เครือข่าย หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ เจ้าทิพวรรณ ณ เชียงตุง เพื่อให้ได้ข้อมูลในมิติของอดีตลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมถึงการศึกษาเพิ่มเติม ถึงข้อมูลด้านระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมไว้ในภาคผนวกสำหรับการ ศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำผลการศึกษาในครั้งนี้ ไปใช้ได้โดยไม่ขัดกับระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ สำหรับข้อเสนอที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอถึงการปรับปรุง ทั้งการจัดแสดงและการบริหารจัดการ โดยการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาธุรกิจและ ศักยภาพที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์ ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานการใช้แนวคิดและรูปแบบ โครงการของที่ราชพัสดุ และสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ ที่ราชพัสดุ จัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนา และใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางที่สามารถ นำผลการศึกษาไปใช้พัฒนาศักยภาพพิพิธภัณฑ์ของศาลาธนารักษ์ 1 ให้ประสบผลสำเร็จได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved